

Stanowisko Związku Pracodawców Polska Miedź – uwagi do projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw tzw. projekt KSeF (nr UD468 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

Związek Pracodawców Polska Miedź jest samorządną organizacją pracodawców, niezależną w swej działalności od organów władzy i administracji państwowej, samorządowej oraz innych organizacji. Nasza organizacja zrzesza ponad 120 pracodawców, zatrudniających blisko 38 000 pracowników. Założycielem Związku jest KGHM Polska Miedź S.A., a naszymi członkami są również podmioty prywatne, w szczególności z sektora małych i średnich przedsiębiorstw, jak również firmy samorządowe niezwiązane kapitałowo z Grupą KGHM. Od ponad 25 lat Związek monitoruje i opiniuje projekty aktów prawnych istotnych dla gospodarki, chroniąc prawa i reprezentując interesy pracodawców i przedsiębiorców.

Analiza projektu ustawy i załączonych dokumentów (uzasadnienie, OSR) oraz opinie otrzymane od naszych podmiotów członkowskich pozwoliły nam na przygotowanie załączonych poniżej uwag. Zwracamy się z prośbą o wzięcie pod uwagę zaprezentowanych w niniejszej opinii wniosków, uwag oraz przedłożonej argumentacji przy tworzeniu ostatecznego kształtu projektu aktu prawnego. Jesteśmy otwarci na dyskusję merytoryczną dotyczącą modyfikacji projektowanych zapisów na dalszym etapie prac legislacyjnych.

Uwagi ogólne

Przygotowany przez Ministerstwo Finansów projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw ma na celu doskonalenie narzędzi i technik służących analizie danych przez administrację skarbową. Jest to niezwykle istotne, gdyż w realiach dzisiejszej gospodarki szybkość dostępu do informacji jest jednym z kluczowych czynników. Systemy podatkowe oparte na cyklicznym (np. kwartalnym lub rzadszym) raportowaniu często nie przystają do wyzwań współczesnego świata i standardów społeczeństw informacyjnych.

Nowelizacja przepisów ustawy realizuje część reformy: C2.1. Zwiększenie skali zastosowań rozwiązań cyfrowych w sferze publicznej, gospodarce i społeczeństwie, zapisanej w Krajowym Planie Odbudowy i Wzmacniania Odporności (KPO). Wprowadza zmianę legislacyjną dotyczącą zmiany ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług w zakresie dotyczącym stosowania ustrukturyzowanych faktur oraz nałożenia obowiązku wystawiania i otrzymywania faktur ustrukturyzowanych za pośrednictwem Krajowego Systemu e-Faktur.

Z punktu widzenia „użytkowników prawa” cenne jest podjęcie działań zmierzających do uproszczenia w przyszłości rozliczenia między przedsiębiorcami, ułatwienia dostępu do faktur i faktur korygujących poprzez ich łatwe wyszukanie w systemie, bez zagrożenia że dokumenty te ulegną zniszczeniu lub zaginięciu. Wyrażamy nadzieję, iż objęcie obowiązkiem wystawiania przy zastosowaniu KSeF generalnie faktur wpłynie w dłuższej perspektywie na dalszą możliwość wprowadzania uproszczeń w rozliczaniu VAT przez przedsiębiorców.

Uwagi szczegółowe

Art. 1 pkt. 3) lit a) projektu – zmiana art. 29a ust. 13 ustawy VAT

W działalności gospodarczej prowadzonej przez przedsiębiorców występują przypadki, gdy zaliczka zapłacona przez nabywcę przewyższa kwotę należną z tyt. dostawy. Takie przypadki są standardową sytuacją w przypadku dostaw towarów, których cena wyznaczana jest poprzez np. notowania giełdowe. W takich przypadkach, na moment płatności zaliczki, znane są bieżące

notowania cen (i te określają wysokość zaliczki opodatkowanej VAT), nieznane są natomiast notowania, które będą wyznaczać cenę na moment sprzedaży towarów.

W sytuacji takiej zapłacona (nadpłacona) zaliczka, po dokonaniu dostawy, przestaje mieć walor zaliczki, która podlega opodatkowaniu VAT (nie zachodzi również przypadek określony w art. 29a ust. 10 pkt. 3 ustawy VAT, bowiem do dostawy dochodzi, jednak cena ustalona na moment dostawy jest inna - niższa niż wpłacona zaliczka).

Przykład:

• Zaliczka na poczet sprzedaży 1 tony metalu (wg notowań giełdowych na dzień płatności zaliczki)	8.000 \$
• <u>Dostawa 1 tony metalu – wg notowań na dzień dostawy</u>	<u>7.800\$</u>
NADPŁATA	200 \$

W takim przypadku obecnie wystawiana jest jedna faktura (która dokumentuje wartość dostawy, wskazuje wielkość zapłaconej zaliczki – opodatkowanej VAT oraz powstałą nadpłatę).

Stąd też projektowany przepis winien uwzględniać również specyfikę wszystkich działalności poprzez uznanie, że data wystawienia faktury ustrukturyzowanej to również moment obniżenia kwoty VAT w przypadku gdy zaliczka przewyższa wartość zrealizowanej dostawy. Również struktura faktury elektronicznej w KSEF winna dopuszczać możliwość wystawienia faktury dla przypadków jw. (bowiem wydaje się, iż obecna struktura nie przewiduje dokumentowania w jednej fakturze przypadków jw., tj. wykazania prawidłowej wartości dostawy, otrzymanej zaliczki i powstałej kwoty nadpłaty).

Konsekwentnie, w zakresie jw. winien być również zmieniony art. 29a ust. 13a.

Art. 1 pkt. 4) lit a) projektu – dot. art. 86 ust. 19a ustawy VAT

Należy zauważyć, że przepis ten, określający moment obniżenia naliczonego VAT z faktur in minus jako datę **otrzymania faktury**, nie koreluje z datą obniżenia podatku należnego, który wskazuje, że obniżenie kwoty podatku VAT należnego jest mement jej **wystawiania faktury**, przy czym daty te mogą być różne.

Stąd też wydaje się, iż zasadnym byłoby doprowadzenie do jednolitości, poprzez uznanie, iż w zakresie podatku naliczonego dokumentującego korektę in minus, odliczenia dokonuje się nie wcześniej niż w rozliczeniu za okres, w którym **wystawiona została** faktura ustrukturyzowana.

Art. 1 pkt. 4) lit b) projektu – dot. art. 86 ust. 19ab ustawy VAT

Kwestia określenia momentu rozpoznania korekt VAT naliczonego in minus, obecnie obowiązująca oraz powielana wskazaną regulacją, budzi wiele kontrowersji. Wprowadzona zasada, zamiast ułatwiać rozliczenia, nałożyła na nabywców dodatkowe obowiązki, które sprowadzają się do ustalania okoliczności uprawniających/zobowiązujących do dokonania korekty in minus (niezależnie od posiadania faktury, dokumentującej taką korektę).

W związku z powyższym, proponuje się rozważenie możliwości zmiany tegoż przepisu poprzez uznanie, iż w przypadku faktur innych niż ustrukturyzowane, nabywca jest zobowiązany do obniżenia kwoty podatku należnego nie wcześniej niż w okresie wystawienia faktury in minus przez sprzedawcę. Rozwiązanie takie pozwoli:

- na wprowadzenie jednolitych zasad rozliczania korekt in minus (bez względu na to czy udokumentowane są fakturą ustrukturyzowaną czy też inną fakturą);
- zabezpieczy również wpływy budżetowe, bowiem nabywca będzie zobowiązany rozliczyć korektę in minus nie wcześniej niż w miesiącu obniżenia podatku VAT przez sprzedawcę;.

Art. 1 pkt. 6 projektu – dot. art. 96b ust.4a ustawy VAT

Wprowadzenie wykazu podmiotów zobowiązanych do wystawiania faktu ustrukturyzowanych, z uwagi na bezpieczeństwo rozliczeń podatkowych, jest właściwym rozwiązaniem. Jednakże zauważyć należy, że nabywca - uwagi na (i) ograniczone możliwości badania statusu dostawcy oraz

(ii) ograniczenia dot. prawa do odliczenia - winien posiadać ochronę w przypadku dokonania odliczenia VAT z faktur innych niż ustrukturyzowane, w przypadku gdy ich wystawca, na dzień wystawienia takiej faktury nie będzie widniał w takim Wykazie.

Art. 1 pkt. 10 projektu – dot. art. 106ga ustawy VAT

Zgodnie z decyzją wykonawczą Rady (UE) 2022/1003 z dnia 17 czerwca 2022 r. upoważniająca Rzeczpospolitą Polską do stosowania szczególnego środka stanowiącego odstępstwo od art. 218 i 232 dyrektywy 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz. Urz. UE L 168, 27.6.2022, s. 81-83) Polska **nie została upoważniona** do objęcia obowiązkiem wystawiania faktur ustrukturyzowanych podmiotów zagranicznych, również w przypadku gdy te podmioty są zarejestrowane dla VAT w Polsce oraz posiadają na terytorium Polski stałe miejsce prowadzenia działalności. W związku z powyższym oraz z uwagi na (i) ograniczone możliwości nabywców w zakresie badania statusu dostawcy oraz (ii) ograniczenia dot. prawa do odliczenia VAT gdy transakcja zakupu byłaby udokumentowana fakturą inną niż ustrukturyzowaną, wbrew obowiązkowi wystawienia faktury ustrukturyzowanej – proponuje się dostosowanie nowoprojektowanych regulacji do wskazanej powyżej decyzji Rady UE (czyli objęcie obowiązkiem wystawiania faktur ustrukturyzowanych wyłącznie podmiotów krajowych).

Art. 1 pkt. 12) lit a) projektu – dot. art. 106i ust. 7 ustawy VAT

Proponowane ograniczenie możliwości wystawienia faktury przed dostawą/świadczeniem oraz przed otrzymaniem **zaliczki** może prowadzić do niezgodności i permanentnych korekt (sporów) odnoszących się do dostaw towarów i usług objętych np. obowiązkowym MPP rozliczanych w kraju w walucie obcej. Rozbieżności takie powstawać mogą z uwagi na dopuszczalność stosowania **różnych kursów** przeliczeniowych i **z różnych dat** (poprzedzających zlecenie płatności przez nabywcę lub poprzedzających otrzymanie płatności przez dostawcę) dla ustalenia VAT należnego u nabywcy i dostawcy (vide: art. 31a, art. 108a w związku z art. 19a ust. 8). Stąd też – w celu zachowania bezpieczeństwa obrotu - proponuje się pozostawienie bez zmian obecnie obowiązujących przepisów (dopuszczających możliwość wystawienia faktury przed powstaniem obowiązku podatkowego).

Art. 1 pkt. 13 projektu – dot. art. 106j ust. 5 i 6 ustawy VAT

Krytycznie należy ocenić możliwość wystawiania faktur korygujących przez nabywców, w zakresie korekt danych dotyczących wielkości VAT. Zgodnie z przepisami i ugruntowaną praktyką to dostawca odpowiada za prawidłowe rozliczenie VAT należnego (w tym m.in. korekt in minus, gwarancji płatności w MPP), dostawca nadaje właściwe uprawnienia swym pracownikom do dokumentowania sprzedaży i to dostawca posiada systemy pozwalające na kontrolę zasadności, akceptacji i ciągłości wystawiania dokumentów sprzedażowych. Co więcej wdrożenie proponowanego rozwiązania będzie skutkowało niejednorodnością praktyk w zakresie wystawiania faktur korygujących, co stwarzać będzie dodatkowe ryzyko nieprawidłowych (dublujących się) korekt.

Stąd też wydaje się, że uprawnienie nabywców, w zakresie nowoprojektowanego przepisu, jest rozwiązaniem zbyt daleko idącym.

Art. 1 pkt. 22 projektu – dot. art. 106nf ust. 1 i dalsze ustawy VAT

Należy zwrócić uwagę, że niektórzy dostawcy - z uwagi na konfigurację systemów informatycznych (które są wykonywane nie tylko pod potrzeby KSEF) - o ile są w stanie wystawiać fakturę elektroniczną **w trakcie trwania awarii KSEF**, mogą nie mieć możliwości wystawienia takiej faktury zgodnie z wzorem udostępnionym na podstawie przepisu art. 106gb ust. 7. Powyższe może powodować problem z przesłaniem takiej faktury przez dostawcę do KSEF po ustaniu awarii (i konsekwentnie nałożeniem kar na dostawcę), czy też – po stronie nabywcy – wątpliwość co do istnienia prawa do odliczenia VAT.

W związku z powyższym, wydaje się, że konsekwencje awarii KSEF nie powinny obciążać podatników, tym samym do faktur wystawianych w trakcie awarii winny być stosowane zasady analogiczne jak określone w nowoprojektowanych art. 106ga ust. 3.

ZWIĄZEK
PRACODAWCÓW
POLSKA MIEDŹ
EMPLOYERS' ORGANIZATION OF POLISH COPPER

Stanowisko przygotowane na podstawie ekspertyz i opinii pochodzących od podmiotów członkowskich Związku Pracodawców Polska Miedź (m.in. na podstawie ekspertyzy pochodzącej od KGHM Polska Miedź S.A.) oraz opracowań własnych.

ZWIĄZEK PRACODAWCÓW
POLSKA MIEDŹ
ul. Chopina 2, 59-300 Lubin
NIP: 692-11-70-332, Regon: 390437022